

THỌ AN, PHẠM DUY TỐN

**TIỂU LÂM
AN NAM**

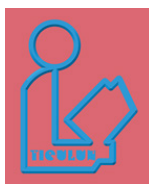

tập 2

tiểu lâm An Nam

tập 2

THỌ AN, PHẠM DUY TỐN

Paris * 02.2025

Bìa: *tranh của họa sĩ*
Bùi Xuân Phái
Nguồn: *Thư viện Tiểu Lùn*

TIỂU LÂM AN NAM
tập 2

THỌ AN
PHẠM DUY TỐN

TỰA

Nay nhân thông thả, góp nhặt mấy câu chuyện khôi hài, chép ra để anh em cùng xem cho vui. Những chuyện này cũng có nhiều câu lý thú, nhưng mà lời lẽ thường không được thanh nhã lắm; bởi vì rất là chuyện góp: khi năm ba anh em vui chơi, hoặc thấy lắm sự buồn cười, hoặc thấy nhiều điều trái dở, cho nên đặt ra chuyện để mà bài bác, không giữ gìn lời lẽ. Tuy rằng suồng sã, song vẫn là câu nói thường; ý tứ không cao xa, nhưng mà chính là sự thực. Chuyện là chuyện

từng người một đặt ra bốn phương góp lại, cho nên là tinh thần chung cả một dân, chứ không phải tư tưởng riêng của một người nào. Vả chẳng thường có nhiều chuyện hay mà không mấy người biết. Vì thế chúng tôi nhặt nhạnh mỗi nơi một ít, in ra, để lúc nào anh em hứng vui, sẵn có mà xem cho giải trí; trước là mua được trận cười, sau nữa ghi để những tinh thần của người nước mình đã phát hiện ra ở những chuyện ấy. Ấy cũng là một ngành văn chương nên giữ lấy. Kìa như các nước Thái Tây, những đấng văn nhân cũng còn dụng công ghi chép những chuyện vui cười, làm ra thành sách; huống chi là nước ta, nhờ có chữ quốc ngữ, chắc hẳn mai sau văn chương mình cũng có thể phát đạt, thì những chuyện này rồi ra cũng là một cái di tích đáng quý, sao lại nỡ bỏ ? Buổi đầu mới mẻ, lời lẽ chưa được chải chuốt, lắm

câu hãy còn non nớt, xin miễn thứ và
dong dự cho kẻ mới tập tành.

Thọ An, Phạm Duy Tồn

Nhâm tí, Mạnh đông

37. VỎ QUÍT DÀY MÓNG TAY NHỌN

Hai ông thầy, một ông thầy bói và một ông thầy thuốc, không biết làm sao mà hằn thù nhau.

Một hôm, có mù đàn bà, chồng ốm, thuốc thang cúng vái làm sao cũng không khỏi, cùng đường, đến nhờ ông thầy bói xem hộ có phương kế nào cứu được chồng chăng.

Ông thầy gieo quẻ xong, bảo chị ấy cứ đến xin thuốc ông lang nọ cho chồng uống thì khỏi ngay. Nhưng mà bụng ông thầy muốn xỏ ông lang, mới dặn mù ấy rằng :

– Hễ lại nhà ông lang, thì phải nói ông ấy : “Có phải thật ông là ông lang

mà dao cầu mạng nhện chẳng và ô thuốc mốc, không ?” Hỏi thế rồi hãy kể bệnh xin thuốc, thì thuốc mới hay.

Mụ ấy xin vâng. Hỏi thăm đến nhà ông thầy thuốc nọ, rồi cũng nói như lời ông thầy bói đã dặn.

Ông lang thấy nó hỏi thế thì tức quá, đoán rằng hẳn lại thằng thầy bói xỏ mình đây; cho nên mới hỏi lại mụ nọ rằng có phải ông thầy bói dặn thế không. Mụ nọ bảo phải. Ông lang căm lắm, nhưng mà cứ lẳng lặng bốc thuốc cho mụ ấy. Tay bốc thuốc, bụng nghĩ cách để xỏ lại anh thầy bói kia. Lúc đưa thuốc cho mụ ấy, mới dặn rằng :

– Phải bắt cho được một con ruồi ở mép ông thầy bói ấy, mà làm thang thì thuốc này mới nghiệm.

Mụ ấy xin vâng ; vội vàng trở lại hàng ông thầy bói, ngồi chực xem hễ có con ruồi nào đến đậu mép ông thầy thì bắt. Nhưng mà ngồi đợi mãi cũng chẳng thấy con ruồi nào đến. Nóng ruột quá ! Trời đã chiều rồi, mà chồng thì ốm nằm đợi ở nhà !

May làm sao, có hàng bánh rán rao qua. Ông thầy bói ngồi buồn, gọi vào mua ăn ; ăn nhồm nhàm, mật dính cả vào râu : Bỗng có một con ruồi xanh ở đâu bay lại, đậu ngay vào mép.

Mụ kia mới rón rén lại gần, giơ thẳng cánh, vả ông thầy bói một cái “đớp” lòi cả bánh rán ra.

Ông thầy bói kêu vỡ làng nước, rằng:

– Ông làm gì đứa nào mà đánh ông ?

Mụ kia vội vàng nói đầu đuôi cho

ông ta nghe, rồi một mạch chạy thẳng về nhà...

38. THƠ CỐC

Có ba ông vẫn tự đắc là mình hay thơ nôm. Một hôm, rủ nhau đi chơi chùa, để cùng họa thơ tức cảnh.

Nhưng mà đến chùa, không biết làm thơ gì; mới bảo nhau hãy đưa tiền cho ông tự đi mua rượu và đồ nhắm về đánh chén đã : hễ rượu vào rồi, thì tự khắc thơ ra tuôn tuột !

Mua về, ba ông ngồi bắt chân chữ ngũ, gật gù uống rượu, rung đùi nghĩ thơ. Chợt thấy con cóc ở trong xó, nhảy ra. Một ông mới ngâm rằng :

– Con cóc trong hang, Con cóc nhảy ra.

Ông thứ hai hoạ theo rằng :

– Con cóc nhảy ra, Con cóc ngồi đấy.

Ông thứ ba :

– Con cóc ngồi đấy Con cóc nhảy đi.

Ba ông cùng vỗ đùi, cười ồ cả lên khen rằng :

– Hay ! hay ! hay thật !

Cười chán rồi, một ông bảo rằng :

– Thơ ta tuyệt cú ! Mà ta xuất khẩu thành chương như thế thì tôi e lắm, hai Tiên sinh ạ. E rằng Thánh nhân người đã dạy : ai mà linh khẩu lắm thì chẳng kéo chết non. Vậy ta phải nên liệu trước.

Hai ông kia lấy làm phải lắm, bèn

mời ông tự ra, nói hết đầu đuôi; rồi đưa tiền nhờ mua hộ ngay cho ba cỗ ván.

Ông tự cầm tiền đi mua. Một chốc đem về bốn cái áo quan. Ba ông hay thơ mới hỏi :

– Sao lại mua những bốn cái thế ?

– Thưa các Ngài, tôi mua thêm một cái để cho tôi, bởi vì tôi buồn cười quá, cũng đến chết mất.

39. ĐƯỢC CẢ ĐƠN LIỀN KÉP

Một chị có chồng, phải lòng anh hàng xóm. Một hôm, chồng đi vắng, chị ta đón nhân ngãi về nhà.

Đương trò chuyện ở trong màn, sức thấy anh chồng đẩy cửa về, anh nọ vội vàng chui ngay xuống dưới gầm giường

còn chị kia thì giả cách đau bụng, kêu lẫn kêu lộn ở trong màn, gọi chồng bảo rằng :

– Có mau mà giắt tôi ra đường sau đi đồng, không thì chết mất.

Chồng vội vàng giắt vợ vào nhà trong. Vào đến nơi, chị nọ làm bộ cố rặn mà nói rằng :

– Mấy không ra mau thì chết cả tao liền mấy !

Anh kia nghe thấy thế, vội vàng chui ra, chạy về. Chẳng may sân nhà nó lắm rêu, trượt chân, ngã đánh “huych” một cái bằng trời giáng.

Anh ta lập tức bấu ngay một ít rêu, viên tròn lại, đứng dậy, chạy vào bảo chồng chị kia rằng :

– Tôi ở bên nhà, nghe thấy bác gái kêu đau bụng từ sớm đến giờ, mà chưa khỏi. Đây tôi có viên thuốc này hay lắm, đưa sang để cho bác gái uống thử xem có khỏi không.

Rồi đưa viên rêu bảo chị kia nhai mà nuốt đi. Chị kia nuốt chưa đến cổ, đã kêu khỏi rồi. Anh chồng không biết lấy gì mà trả ơn anh láng giềng được. Hôm sau bàn với vợ, đi mua một buồng cau non đem sang tạ.

40. ANH CHÀNG LẤN THẦN

Ngày xưa có một anh tính khí lẩn thần : hễ vợ đi đâu, cũng đi theo đấy ; vợ ngồi đâu cũng ngồi ngay bên cạnh, để giữ gìn cái của vợ, kéo sợ nó đánh rơi mất.

Người vợ bảo làm sao cũng chẳng nghe, cứ quẩn quít, không chịu rời nó ra một bước nào.

Vợ tức mình quá, một hôm, mới nhặt một cái mảnh sành, giắt sẵn vào lưng, rồi ra đi chợ. Anh chồng lẻo đẻo theo sau.

Đi đến một cái ao, nó quay lại bảo cu cậu về đi, không về thì nó vất cái ấy xuống ao cho rồi. Cu cậu không về. Nó mới cầm miếng mảnh sành, ném đánh “bồm” một cái xuống ao, mà nói giỡn rằng :

– Bảo mãi cũng chẳng nghe thì để làm gì mà không vất đi cho rảnh !

Nói rồi, ngoay ngoáy đi.

Anh nọ tưởng vợ ném cái ấy xuống đấy thật, vội vàng chạy về nhà lấy cái gầu lại tát nước. Tát cạn ao rồi, xắn quần, lội

xuống tìm. Tôm cá nhảy chung quanh bên mình vô số, cũng chẳng bắt, cứ hì hục mò tìm cái kia; mãi cũng không thấy.

Có một chị đi đến đấy, thấy thế hỏi rằng :

– Bác tìm gì vậy ? Sao cá nhiều thế kia, mà không bắt ?

– Tôi tìm cái này. Chẳng thiết gì cá !

– Thế thì bác cho tôi xuống bắt ít cá vậy, chẳng có hại của.

– Ừ, cá đấy, tha hồ xuống mà bắt. Nhưng mà hễ có tìm thấy cái gì, thì phải trả tôi.

Chị nọ cũng chẳng biết là cái gì; chỉ cốt thèm bắt mấy con cá, cho nên cứ ừ liêu. Rồi vén váy, lội xuống ao, bắt cá. Ai ngờ chị ta cúi chống hông, để hờ cái gì

ra ! Anh kia trông thấy, vội vàng chạy lại, nắm lấy cái ấy, mà kêu lên rằng :

– A ! a ! a ! đây rồi ! Của tôi đây rồi !
Gớm ! Mấy để tao tìm mãi từ sớm đến giờ !

Nói rồi, lại trách chị kia rằng :

– Sao chị tệ thế ? Chị bắt được, mà chị lại không trả tôi ?

Chị nọ kêu giã nãy :

– Buông ra ! Ô hay chữa kìa !

Anh ta không buông, cứ giữ chặt lấy.

Chị cãi của chị, anh cãi của anh; đương lời thôi thì người vợ vừa về đến đấy, thấy thế, vội vàng tốc váy lên, bảo chồng rằng :

– Của nhà ta đây kia mà ! Ờ nhầm !
Buông bác ấy ra chứ !

Anh nọ trông lên, thấy rõ của mình đầu vẫn ở đấy, mới buông chị kia ra, mà nhả nhở nói rằng :

– Ô hay ! Của bác ấy cũng như của ta nhỉ.

41. BẤT TÌNH NHÂN SỰ

Một anh có tính ngủ mê; ngủ mê quá, đến nỗi một hôm anh em, họ khiêng ra chùa, họ cạo trọc cả đầu đi, mà cũng vẫn ngủ không biết gì suốt.

Đến khi trở dậy, thấy mình ở chùa, mà sờ lên đầu thì không thấy tóc; lấy làm nghi ngờ. Chẳng biết có phải mình không hay là sư, mới hỏi rằng :

– Ta hay sư ? ... Sư hay ta ?... Ta ơi, có phải ta không... hử ta ? Chẳng thấy thừa,

mới lắm bầm rằng : “Cứ đi về nhà thử xem thì biết : hễ phải ta thì chó nó không cắn, mà không phải ta thì nó cắn !”

Bèn đứng dậy đi về. Nhưng mà về đến nhà, chó nó thấy đầu trọc, dị dạng, nó cắn rầm lên. Anh ta chắc là không phải mình rồi, bỏ nhà đi biệt, không về nữa.

42. THAM LAM MẮC LỪA

Hai anh đi đường với nhau, tối đến, cùng vào ngủ trọ ở hàng cơm. Hàng cơm có bán bánh rán. Anh nọ muốn ăn, nhưng mà lại không muốn mất tiền; cho nên mới đợi để anh kia ngủ say, rồi đi mò bánh rán ăn; ăn chán, lấy mật bôi vào râu anh kia.

Nhà hàng sáng sớm trở dậy, thấy

thiếu bánh, hỏi ai ăn; chẳng ai nhận cả. Mới đi khám mồm thì thấy râu anh kia dính be bét những mật. Nhà hàng bắt đền anh ta phải trả tiền bánh. Anh ta tức quá; biết chắc hẳn là anh nọ xỏ mình. Nhưng mà cũng cứ cần răng chịu bỏ tiền ra trả.

Đến trưa, anh nọ muốn ăn mít, muốn ăn nhiều, mà lại muốn trả tiền ít mới bảo nhà hàng dọn mít ra, hai người cùng ăn. Anh nọ ăn rõ nhanh, hễ hai hột thì nuốt một và nhả ra một. Ăn xong rồi, bảo nhà hàng cứ đếm hột mà tính tiền : ai nhiều hột thì trả tiền nhiều, ai ít thì trả ít. Thành thế ra nó ăn nhiều, nhưng mà lại mất ít tiền; còn anh kia ăn ít, mà lại phải mất nhiều tiền.

Anh ta cũng cứ im lặng, xĩa tiền ra trả phân minh, chẳng nói năng gì cả. Rồi một chốc, tự nhiên ngồi khóc.

Anh nọ lấy làm lạ, mới hỏi làm sao.
Anh kia nói rằng :

– Tôi ăn mít, lại nhớ đến người anh em bạn tôi, ngày xưa, cũng vì ăn mít mà chết oan.

– Ô hay ! Ăn mít, làm sao mà lại chết được ?

– Tại anh ta nuốt phải một hột, rồi sau nó mọc cây ở trong bụng, nổ bụng ra mà chết.

Anh nọ chột dạ, vội vàng hỏi :

– Thật à ? Nuốt hột mít vào trong bụng nó mọc cây lên à ?

– Chẳng thật thì sao anh ta lại chết ?
Hoài của ! Giá mà anh ấy bảo tôi trước thì không việc gì đến nỗi chết : tôi có cách chữa, lấy được hột mít ấy ra như không.

Anh nọ sợ quá, phun ngay ra rằng :

– Thôi ! Thế thì tôi chết ! Chẳng nói giấu gì anh, ban nãy tôi ăn mít, trót có nuốt mấy hạt. Bây giờ tôi xin anh cứu tôi...

Rồi năn nỉ van lạy anh kia, xin anh ta cứu cho. Anh kia mới bảo phải đưa, mỗi một hạt mít lấy được, là một tiền thì mới chữa cho. Anh nọ cũng xin vâng. Anh kia mới lấy mìn thốt cho ăn, bao nhiêu hạt mít cùng là một thứ ăn vào, mưa ra hết sạch.

43. MỘT MÍT, MUỖI NGỜ

Có một chị hay ăn vụng. Thường thường hể chồng đi câu được tôm về, có bao nhiêu con lớn thì chị ta trợn lấy cả, giấu để một chỗ, đợi lúc nào chồng đi

vắng, ở nhà đem vào bếp nướng ăn.

Một hôm, chồng rình biết ý thế, mới lấy một cái que cứng, vót nhọn đầu, rồi lên nằm ở trên gác bếp.

Lúc chị kia đi đâu về, không thấy chồng ở nhà, tưởng đi vắng, mới lấy tôm đem vào bếp ngồi nướng. Chăm chăm chúi chúi nướng cho mau ; cho nên mặc váy, ngồi xồm, để cả ra, mà cũng không biết. Nướng được con nào, bỏ vào một cái rổ, để bên cạnh mình, đợi xong cả thì lấm một thể.

Nào ngờ anh chồng nằm ở trên kia, hễ nướng được con nào thì anh ta lại xiên mất con ấy. Đến lúc nướng xong, chị ta ngoảnh lại, thấy mất sạch cả tôm. Nhìn trước nhìn sau, chẳng thấy ai, mà dòm xuống chỉ thì thấy cái kia; giận lắm, phát nó một thôi một hồi, mà bảo rằng :

– Chỉ có bà với mày ở đây thôi, mà đi đâu mất cả tôm ? Còn có ai vào đây nữa ? Chẳng phải mày ăn thì ai vào ăn hủ ?

Phát mãi, vãi cả đái ra. Lại mắng rằng:

– Ừ, ừ ! Oan lắm đấy ư mà còn khóc !

44. RÂU QUAI NÓN

Một hôm, một ông Chánh tổng râu quai nón, cưỡi ngựa đi làm thuế.

Đến một chỗ, đường nhỏ và lộn, không thể nào đi được; phải giắt lên quán, để gửi nhà hàng.

Nhưng mà ở trong quán chẳng có thấy ai; chỉ thấy một ông thầy bói ngồi đấy mà thôi. Ông Chánh mới buộc ngựa bên cạnh mà bảo rằng :

– Tôi gửi ông thầy con ngựa đây, nhé!
Tôi vào trong làng gần đây, chốc nữa ra
tôi sẽ lấy.

– Chứ ông là ai mà lại gửi ngựa cho
tôi ?

– Tôi là Chánh tổng.

– À ! Ông Chánh đấy ư ! Nhưng mà
tôi giữ làm sao được ? Ngộ chốc nữa có
đứa nào đến bảo là ông Chánh, đòi ngựa,
thì tôi biết làm thế nào ?

– Ông thầy đừng ngại, tôi râu quai
nón. Bây giờ tôi để ông sờ xem. Hễ chốc
nữa tôi lại lấy ngựa, ông sờ lại, y như thế
thì trả ngựa tôi ; mà không, thì thôi, ông
không cho lấy.

Ông thầy thuận. Ông Chánh đem
râu lại cho mà sờ. Sờ, thấy râu tốt, khen

mãi vuốt mãi lâu rồi mới buông cho ông Chánh đi.

Bấy giờ có một mụ mò cua sau lưng quán, nghe thấy thế, lập tâm để lấy con ngựa ấy. Nó đợi cho ông Chánh đi được một lúc lâu, rồi nó lại, bịt mũi, bắt chước tiếng ông Chánh, mà nói với ông thầy bói rằng :

- Nào, xin ông con ngựa, nào !
- Ông Chánh đấy, phải không ?
- Phải, tôi đây. Tôi đi làm thuế về đây.
- Vậy thì ông cho tôi xem râu, nào !

Mụ nọ lại gần, tốc ngược váy lên, cho ông thầy sờ râu. Ông thầy vuốt mãi, khen mãi :

- Phải ông Chánh đây. Quý hóa quá ! Râu đâu mà lại có râu quý thế này ?

Rồi lại vuốt râu mình mà nói rằng :

– Râu tôi cũng khá, nhưng mà so với râu ông thì còn kém xa... Ừ, ừ ! Ông này đã ăn mắm tôm ! Đã đánh chén ở trong làng rồi mới ra đây ! Thế mà chẳng lấy phần cho tôi, công gìn giữ ngựa từ nãy đến giờ ; Tệ lắm, ông Chánh nhé !...

45. NGỦ CHẲNG ĐƯỢC, THÌ BÒ CHƠI

Có một anh, vợ mới đẻ; em gái vợ đến chơi với chị, ngủ đấy để bông con lớn đỡ chị.

Anh ta vốn có máu dê. Một đêm, người em vợ bế cháu nằm ngủ ở võng. Anh ta mới bò đến, chục sự nọ kia. Chẳng may vợ nó biết, mới ru con rằng :

Con ơi, con bú cho no !

Hỏi người quân tử kia bò đi đâu ?

Anh ta hát rằng :

Đêm đông gà gáy o o

*Anh ngủ chẳng được, anh bò anh
chơi.*

Người em vợ ru cháu rằng :

Cháu ơi, cứ ngủ cho no !

Của dì dì giữ, ai bò mặc ai !

46. ÚM BA LA, BA TA CÙNG KHỎI

Một chị, chồng đi vắng, ở nhà ngồi gọt củ từ. Thấy củ hay hay, mới tê mê tẩn mẩn, lấy một củ nhét ngay vào chỗ nhét. Không ngờ lấy ra chẳng được; phát sốt

phát rét, điên cuồng cả người lên.

Đến lúc chồng về, chị ta giả cách ngộ cảm trèo lên giường, trùm khăn, nằm rên.

Anh chồng thấy vậy chán quá, đi vắng vẫn định về thì tò mò tem; ai ngờ về, vợ nó lại như thế! Buồn mình, mới ra ngoài sân đùa bỡn với con chó cái cho đỡ... buồn. Đùa giỡn thế nào mà tự nhiên anh ta ôm con chó lên giường, cũng đắp chiếu kín, nằm rên khừ khừ. Ai hỏi thì nói dối rằng đau bụng. Kỳ thực cu cậu mắc... nhau với con chó cái, không gỡ ra được, cho nên phải ôm cả chó lên giường.

Thành thế ra chồng nằm rên một giường, vợ nằm rên một giường; hai vợ chồng cùng ốm cả.

Người nhà thấy vậy, sợ lắm, chạy sang

kể chuyện với ông thầy pháp ở bên láng giềng : đầu đuôi hai vợ chồng tự nhiên phát bệnh như thế, để xem ông thầy có phép gì cứu chữa được chăng.

Ông thầy bảo rằng ma làm đấy, phải cúng thì mới khỏi. Người nhà bèn mời ngay ông ta sang cúng hộ cho.

Ông thầy sang, vào thăm người chồng, hỏi bệnh nào ra làm sao. Người chồng ghé vào tai nói thầm rằng :

– Ông có cúng thì cúng cho nhà tôi, vì không biết làm sao mà tự nhiên nó phát sốt phát rét lạ như vậy. Còn tôi thì...

Mới nhỏ to kể thực chuyện mình cho ông thầy nghe.

Ông thầy lại vào thăm người vợ, thì người vợ nói khẽ rằng :

– Ông có cúng, xin ông cúng cho nhà tôi, vì không biết làm sao mà tự nhiên đau bụng đau bao làm vậy. Còn như tôi, thì...

Cũng nhỏ to kể hết cả chuyện mình cho ông thầy nghe.

Ông thầy, biết rõ rằng hai bên cùng mắc một bệnh, mà bên nọ giấu bên kia. Song cũng cứ làm thình như không, ra sân bày đàn để cúng. Nhưng mà trong bụng chỉ tơ tưởng chuyện vợ chồng nhà chủ, cho nên tê tê buồn buồn, sẵn thấy có nậm rượu ở trên bàn, đem xuống, đút ngay cái thần xác vào đó. Chẳng may mắc nghẽn, không rút ra được, cứ chịu chết đứng giữa sân, hai tay giữ nậm rượu.

Chị kia trông thấy thế, phì cười đến nổi băng cả củ từ ra. Con chó cái thấy củ từ rơi xuống đất, nghĩ là miếng thịt,

nhảy xổ ra đớp. Thầy pháp tưởng chó nhảy ra cắn mình, vội vàng lấy tay xua vung văng, đập luôn nậm rượu vào chân bàn, vỡ tan ra.

Thế là ba người cùng khởi cả. Bởi vậy cho nên thầy pháp ra trước đàn, bắt quyết, múa và niệm chú rằng :

– Ừm ba la, ba ta cùng khởi !

47. HAI BÊN CÙNG NHẢM

Có bốn anh cùng hay sợ vợ. Một hôm, rủ nhau đi hát nhà trò. Đến nhà cô đầu, bốn anh chia nhau ngồi bốn góc giường đánh chén, nghe hát.

Vợ một anh đến rình trước cửa, trông thấy rõ chồng mình ngồi tựa án thư về mé ngoài sân, mới đẩy cửa vào. Ở

trong kia, thấy động vội vàng tắt sạch cả đèn; rồi anh nọ chạy sang chỗ anh kia, anh kia chạy lại chỗ anh nọ. Thành thế ra chỗ anh chồng chị ấy ngồi lúc nãy, bây giờ anh khác đến ngồi.

Chị ta cứ lẳng lẳng vào chỗ cạnh án thư, túm tóc anh kia lôi ra.

Anh kia vốn xưa nay vẫn thường phải vợ túm tóc như vậy, cho nên cũng tưởng chị nọ là vợ đến bắt mình về, thì cứ nín lẳng chịu để lôi đi, không dám thở.

Còn chị nọ, vẫn quen túm tóc chồng, chắc anh này là chồng mình, thì cứ việc mà lôi bừa đi.

Lôi về đến nhà, chị ta mới gìm đầu anh kia xuống tận đất, rồi dấm, vả cho anh ấy một thôi một hồi, tối tăm cả mặt mũi lại. Đánh chán tay rồi buông ra, mà hỏi rằng :

– Từ rày đã chừa đi hát chửa ?

Anh kia bấy giờ nghe thấy lạ tiếng, ngừng mặt lên trông, thấy chị nọ mới ngẩn người ra; tên quá, lờm chị ta mà nói rằng :

– Khéo chị đếch này !

Chị này cũng tên. Nguyt anh kia mà nói rằng :

– Khéo anh đếch này !...

48. TÍNH HAY KHOE

Có một anh tính hay khoe của; mới may được một cái áo mặc vào, ra đứng ở ngoài cửa, để chực xem có ai khen chẳng.

Nhưng mà đứng từ sáng đến chiều cũng chẳng có ai khen cả; tức quá. Mãi

đến gần tối, thấy có một anh tất tưởi chạy qua. Anh này cũng có tính hay khoe của; nhà có đám cưới, lợn xỏ, chạy đuổi tìm lợn, đến đấy thấy anh kia đứng mới hỏi rằng :

– Anh có thấy con LỢN CUỐI nhà tôi nó chạy qua đây không ?

Anh nọ kéo vạt áo ra, bảo rằng :

– Từ lúc tôi mặc cái ÁO MỐI này, tôi chẳng thấy con lợn nào qua đây cả !

49. CHÀNG RỂ LÉM

Có một anh rể mới, nhà ở xa; một hôm đến thăm bố mẹ vợ. Bố mẹ mừng rỡ, sai dọn cơm ra, cho anh ta ăn.

Đi đường xa, cho nên đói; anh ta ăn hết cơm ở trong liền, nhưng mà không

dám gọi lấy thêm.

Nhân dịp lúc ấy ông nhạc ngồi nói chuyện muốn tậu nhà, anh rể mới thưa rằng :

– Thưa cha, ở làng con có người muốn bán nhà; nhà ấy rui cột hãy còn tốt, cái nào cũng toàn bằng gỗ lim và cũng lớn bằng cái liễn cơm này cả. Vừa nói, vừa lấy đĩa gỗ vào liễn. Ông nhạc nhìn liễn thì thấy hết cơm, mới gọi trẻ xới thêm. Người nhà bưng vào, dỡ cơm, mang ra, anh ta xới sang bát, và lừa mấy miếng.

Bố vợ hỏi :

– Nhà con nói đó, người ta muốn bán bao nhiêu ?

– Thưa cha, trước người ta nghèo, không có cơm ăn cho nên muốn bán;

bây giờ người ta có ăn rồi, không chịu bán nữa.

50. THẦY ĐỒ VIẾT THÁU

Có một ông thầy đồ dạy đám trẻ con. Một hôm, ăn bánh rán; ăn hết bánh, thấy đĩa còn dính nhiều mật, tiếc lắm. Bỏ đi thì thèm, cho nên mới thè lưỡi liếm ngay một vạch, từ bên này sang bên kia đĩa.

Học trò thấy thầy làm thế thì cười. Thầy mới chữa thẹn, mà hỏi chúng rằng?

- Đố chúng bay biết chữ gì đấy nào ?
- Thưa thầy, chúng con không biết ạ.
- Chữa nhất là một, chứ chữ gì !

Rồi lại thè lưỡi, liếm một cái từ dưới lên trên, mà hỏi rằng :

- Chữ này chữ gì ?
- Thưa thầy, chúng con không biết.
- Chữ thập là mười !

Thấy chung quanh đĩa, hãy còn dính nhiều mật, lại thè lưỡi liếm quanh thoảng mấy vòng, mà hỏi rằng :

- Chữ này chữ gì ?
- ...??
- Chữ điền là ruộng, viết tháu đầy chứ chữ gì ! Đồ dốt cả ! ...

51. THẦY ĐỒ ĂN VỤNG CHÈ

Có một ông thầy đồ ngồi dạy học ở nhà người ta. Một hôm thấy nhà có giỗ, nấu chè. Thầy đồ ăn vụng ngay mấy bát,

nhà chủ biết, nhưng mà lại nể, không dám nói gì, sợ thầy then mà đi mất.

Đến đêm thầy đồ đau bụng quá, mót đi ra ngoài. Song cửa nhà người ta chặn kỹ, không làm sao mở được. Vả lại, có mấy con chó dữ lắm, cho nên thầy cũng sợ mà không dám ra. Túng thế lắm phải đánh liều mở tráp tương vào đấy, đợi đến sáng sẽ đem vất tráp đi vậy. Sáng hôm sau, mờ mờ đất, thầy đồ cắp tráp đi, định đem ra ngoài ao xa xa mà quẳng đi cho mất tích. Chẳng ngờ nhà chủ cũng dậy sớm, thấy thầy đồ mang tráp đi, thì lại tưởng rằng vì tích thầy ăn vụng chè hôm qua, hoặc nhà có ai nói năng gì chẳng, cho nên thầy then, thầy không ở nữa mà bỏ đi.

Bởi thế, mới chạy ra, cố ý để lưu thầy ở lại. Ra đến cổng, gặp thầy, mới hỏi rằng :

- Chú thầy đi đâu sớm thế ?
 - Tôi đi đường một nhát, xin về ngay.
 - Thầy có đi thì thầy để tráp lại.
 - Ấy không, tôi phải mang cả tráp đi, có chút việc cần.
 - Không được. Thầy đến đây dạy học có một cái tráp, mà bây giờ thầy đem cả đi, thì tôi không nghe.
- Nói rồi, mới lại dằng tráp thầy đồ lại. Thầy đồ cố giữ riết, không buông. Hai bên dằng co nhau, thế nào buột tay rơi ngay cái tráp xuống đất, vung tóe cả cút ra.
- Thầy đồ đâm đầu chạy mất. Từ đấy, bán sỏi, không dám bén mảng đến gần phương ấy nữa.

52. ĂN CHẢ, TRẢ NEM

Có một người đàn bà, chồng đi lính vắng. Ở bên cạnh nhà, có ông đồ, bụng muốn gạ gẫm, nhưng mà không biết làm thế nào được. Nhân chị ta có chữa, thầy đồ mới bắt học trò ngày ngày kể to câu này :

– Ai chữa mà không dưỡng thai

Sinh con không mắt, không tai, không mồm !

Rồi cho học trò sang nói mánh với chị kia rằng :

– Thầy tôi biết cách dưỡng thai. Bác nên sang mà nói để thầy tôi giúp cho.

Chị ta cũng tin, mua một chục quả cau mang sang lễ thầy đồ và xin thầy dưỡng thai cho. Thầy đồ làm bộ ngần

ngừ lâu rồi mới thuận. Ngày ngày sang nhà, dưỡng thai mãi cho đến khi chị ta đẻ.

Một hôm, người chồng đi lính được phép nghỉ về thăm nhà. Dem con ra chơi, hôn hít mãi. Vợ thấy thế, mới nói rằng :

– Không có ông đồ bên cạnh thì có đâu được như thế, mà bây giờ hôn hít ! Nên sang chơi mà tạ ơn người ta.

Anh chồng ngạc nhiên hỏi làm sao, thì vợ kể hết chuyện đầu đuôi cho mà nghe. Anh ta giận lắm, lập mưu báo thù thầy đồ.

Một hôm, thầy đồ đi vắng, anh ta bảo vợ sang nói với vợ thầy đồ rằng :

– Nhà tôi đi lính, bây giờ Quan sai về làng cắt đánh đàn bà. Nhân tôi có chút ơn với ông đồ : “khi tôi có mang, ông vẫn

sang dưỡng thai cho. Bởi vậy tôi có bảo nhà tôi phải trả cái ơn ấy, nhà tôi cũng bằng lòng. Vậy thì mời bà sang chơi, cho nhà tôi khám qua gọi là, để khi Quan có hỏi, thì nói rằng : “đã khám rồi, nhưng mà bà không có đánh”. Như thế thì bà khỏi phải lời thôi mà hai vợ chồng tôi cũng trả được ơn.

Bà thấy nghe nói, tưởng thật, vội vàng sang ngay cho anh lính ta khám.

Xong rồi về nhà, đợi chồng về, phô với chồng, kể hết cả chuyện. Thấy đồ tức quá, ra đứng ngoài cửa, chửi đồng rằng :

– Cha nó ra chứ ! Lệ đâu lại có lệ cắt đánh !

Anh lính ở bên kia, nghe thấy, cũng ra đứng cửa, chửi trống không rằng :

– Bố nó ra chứ ! Sách đâu lại có sách dưỡng thai !

53. ĂN TRỘM THẬT THÀ

Có hai thằng ăn trộm, đêm đến rình một nhà; đợi khi nhà người ta ngủ cả rồi, thằng nọ bảo thằng kia rằng :

– Tao ngồi đây canh, mày vào lấy đồ. Hễ thấy cái gì nặng thì mày khuân ra đây cho tao.

Không ngờ gặp phải thằng thật thà quá : Nó vào tìm chẳng thấy cái gì nặng cả, chỉ thấy có cái cối đá là nặng; nó mới huỳnh huých vắn ra; vừa vắn, vừa hò “ô vậ !” rầm cả nhà lên. Nhà người ta thức dậy, đuổi đánh, hai anh chạy mưa mật ra.

Cách được mấy hôm, thằng thật thà, một đêm, lại đi ăn trộm với thằng khác.

Rình lúc nhà người ta ngủ cả rồi, thằng ăn trộm kia mới bảo nó rằng :

– Mấy vào, tao ở ngoài này canh. Hễ mấy thấy tiền thì mấy cứ vác ra đây.

Thằng thật thà vào khuôn được đến hai mươi quan tiền ra sân, rồi ngồi đếm từng quan một. Đếm thấy quan nào cũng thiếu mất mười lăm đồng; nó mới vào đánh thức chủ nhà dậy mà trách rằng :

– Sao mà nhà bác điều bạc thế ? Quan tiền nào cũng để thiếu mười lăm đồng !...

Người ta choảng cho cu cậu một mẻ bò lê bò càng.

54. HÀ TIỆN

Có một anh đi học hà tiện; đến nhà ông thầy, hỏi phải nên mua gì cúng Thánh.

Thầy bảo rằng :

– Chỉ mua một cái bánh đa thôi.

Anh ta ra chợ mua một cái bánh và mua thêm một con gà con, cặp về. Thầy trông thấy, trách rằng :

– Đã bảo, chỉ phải mua một cái bánh đa là đủ, sao lại vẽ vờ đi mua gà làm gì, thêm tốn ?

– Thưa thầy, con mua gà để khi bẻ bánh ăn, cho nó nhặt những vùng vụn rơi vãi.

Ông thầy nói rằng :

– Thôi, thế thì anh hà tiện hơn tôi, cần gì mà phải học tôi nữa ?

55. ÔNG LANG ĐÒI ĂN

Có một anh đau bụng tháo dạ, đến xin thuốc ông lang mà nói rằng :

– Thưa ông, tôi đau bụng đi rửa, mãi không khỏi. Ông có thuốc gì cứu cho tôi khỏi; tôi nghèo chẳng có gì, chỉ xin tạ ông một bữa chén.

Ông lang bằng lòng, bốc thuốc cho nó. Cách đến hơn mười hôm rồi, mà chẳng thấy nó nói gì đến cả. Hỏi, thì nó cứ nói chưa khỏi.

Ông lang tức quá, định bụng hể thấy nó đi đồng, thì theo rình xem.

Thằng kia vốn uống thuốc ông lang đã khỏi rồi, nhưng mà muốn xử quít.

Một hôm, nó ra vườn đi đại tiện. Ông lang theo, đứng rình ở sau hàng rào. Thằng kia đi táo, ngồi rặn mãi một lúc lâu, rồi tuôn ra một đồng tướng.

Ông lang vội vàng chạy lại, tay trở vào đồng phân, miệng mắng thằng kia rằng :

– Hử, xỏ lá ! Mấy ỉa đồng cứt rắn thế kia, mà không cho ông ăn nhé !

– ...

56. THẦY ĐỒ DỐT

Có một ông thầy đồ dốt, ngồi dạy trẻ học sách Tam tự kinh. Đến chỗ : Phàm

huấn mông..., ông thầy không biết nghĩa là gì, cứ dạy rằng :

– Phàm là ông Phàm; huấn là ông Huấn; Mông là ông Mông !...

Trẻ cú thể học.

Đến sách khác, có chữ Bôi, là cái chén; Ông thầy thấy chữ Mộc đứng bên chữ Bất, bảo rằng :

– Bất là cây Bất !

Học trò hỏi :

– Thưa thầy, cây Bất thế nào ?

Thầy nói át đi rằng :

– Cây Bất ở ngoài Bể Đông, chúng bay không biết được !

Ở bên cạnh nhà trường, có một người đàn bà biết chữ, nghe thấy ông đồ

dạy lão như vậy, mới ru con, hát rằng :

Ai trồng Bất Bể Đông ?

Hay là ông Huấn, ông Mông, ông Phàm !

57. BỐ VỢ VÀ CHÀNG RỄ GIỐNG TÍNH

Có một ông hà tiện, gả con gái cho một anh cũng hà tiện.

Tết đến, chàng rể ra chợ mua một cái tranh “Con lợn” đem lại tết bố vợ.

Bố vợ bảo rằng :

– Mày muốn tết tao con lợn bằng chùng nào thì mày cứ lấy que vạch ra ở sân là đủ. Hà tất phải đi mua tranh làm gì, thêm phí.

58. LẤY GIỐNG RÂU

Có một anh thích râu ba chòm quá, mà mình thì ở cằm, ở mép, không thấy mọc một cái râu nào; trong bụng thường phàn nàn rằng : “Thôi, số mình chẳng được, thì cố làm thế nào cho con về sau có vậy ?”

Một hôm, ra đường gặp một người râu ba chòm. Anh ta nhất định đón ngay về nhà để lấy giống ; làm cơm thết đãi, rồi nói thực tình rằng :

– Tôi chỉ sở nguyện được một bộ râu như của ông, mà không làm sao được. Đành để cho con vậy. Xin ông giúp tôi việc ấy. Không bao giờ dám quên ơn.

Tức thì bảo vợ vào trong buồng quạt màn trải chiếu, sắp chăn gối, mời người ấy vào.

Người ấy lấy làm lạ, ngần ngừ; anh ta cầm tay lôi bừa vào bắt phải... cấy cho một ít giống râu ba chòm. Người có râu, thế bắt đắc dĩ, phải nể mà vào... cấy. Thoạt tiên, thấy reo lên : “Này một chòm !” rồi sau : “Này hai chòm ! Này ba chòm !” sau nữa làm luôn ; “Này bốn chòm ! năm chòm ! sáu chòm ! bảy chòm ! tám chòm !”

Anh nọ đứng ngoài nghe thấy, vội vàng chạy vào nói rằng :

– Ấy chết ! ông làm vừa chứ, kéo cháu về sau thành râu quai nón mất.

59. LẤY THUỐC MỘC RÂU

Có một anh không có râu, bị vợ diếc mồm khổ quá, phải đi lấy thuốc mọc râu. Một hôm, mang tiền đến nhà ông lang.

Chẳng may ông lang đi vắng, chỉ có bà lang ở nhà thôi. Bà lang thấy anh ta đến, mới hỏi rằng:

– Bác hỏi gì ?

– Thưa bà, tôi đến xin thuốc.

– Ông lang tôi đi vắng, bác lấy thuốc gì ?

– Thưa, tôi xin thuốc mọc râu.

Bà lang ngồi nghĩ một chốc, rồi nói rằng:

– Tưởng lấy thuốc gì thì tôi không dám hạ thủ, chứ thuốc này tôi đã kinh trị. Để tôi giùm cho !

Rồi lấy một ít liên tu, gói vào giấy, đưa cho anh kia mà nói rằng:

– Phương thuốc này thì phải nội ẩm,

ngoại đồ mới được. Đây tôi bốc thuốc uống; còn thuốc đồ, bác phải kiểm lấy.

Anh kia cầm lấy thang thuốc hỏi rằng:

– Thưa bà, thuốc đồ thế nào, xin bà bảo cho.

– Bác kiểm lấy hai hòn đá cuội, lấy da bong bóng lợn bọc lại. Khi uống thuốc rồi, thì lên giường, nằm ngửa, lấy túm đá cuội ấy mà gay trên môi một lúc, rồi lấy ít dầu vừng đồ qua, thì mọc được râu.

Anh ta mừng quá, trả tiền thang thuốc, rồi chạy về nhà. Một chốc, ông lang về, hỏi bà lang rằng:

– Tôi đi vắng, ở nhà có ai đến lấy thuốc không ?

Bà nói:

– Có, có người đến xin thuốc. Ông đi vắng, nếu không có tôi ở nhà khai phương cho người ta, thì người ta đi lấy chỗ khác.

Ông lang ngạc nhiên, hỏi:

– Ai lấy thuốc gì mà bà dám bốc ?

Bà lang mới kể tình đầu lại cho chồng nghe. Ông lang ngẩn ra, hỏi rằng :

– Chứ bà theo sách nào mà bốc cho người ta như thế ?

Bà quất mắt, cãi rằng:

– Chẳng phải theo sách nào cả ! Khi tôi mới lấy ông thì tôi có tí... nào đâu ? Sao ông chỉ đồ cho tôi có một ít lâu, mà bây giờ mọc rậm thế ?...

60. ÔNG ĐỒ NGHỆ LÀM THƠ

Có một ông đồ, người xứ Nghệ ra ngoài Bắc kỳ tìm chỗ dạy học. Đi đến một cái đền thờ Đức Thánh Quan, vào xem, trông thấy ở trong cung có tượng Ngài uy nghi ngồi giữa, ông Châu vác ngọn dáo; ông Bình bưng hòn ấn, đứng hầu hai bên, trên án có cái đỉnh, nắp con sấu ngoài sân có đôi hạc đứng chầu trên lưng rùa; liền làm bài thơ họa cảnh, trọ trẹ ngâm rằng :

– Nọ biết ông chi mặt đỏ gay ? Thế mà hương hỏa bấy lâu nay ! Bên kia chú lái cầm dao quắm; Bên này thầy sãi bưng cái khay. Trên án lò hương con chó đứng; Ngoài sân cò trắng đụ cà cay.

61. MÈO THẤY THỊT CÓ CHÊ ĐÂU

Có một chị, chồng đi lính vắng, ở nhà nuôi một con mèo, đặt tên là ông Hàn. Yêu đương quá, ăn cũng gọi : “Ông Hàn ơi, lại ăn cơm !” ngủ cũng gọi : “Ông Hàn ơi, tôi yêu ông Hàn lắm, lại đây chơi với tôi !”

Một hôm, chồng được phép về chơi nhà; sang thăm các bà con hàng xóm. Có người mách rằng :

– Bác đi vắng, không biết bác gái ở nhà có ngoại tình với ông Hàn nào mà ăn cũng gọi ông Hàn, ngủ cũng gọi ông Hàn; cả ngày cứ nheo nhéo rằng : “tôi yêu ông Hàn lắm, lại đây chơi với tôi !”

Chỗ bà con, tôi quý bác, thì tôi mới nói. Xin bác cứ để bụng. Dù có thế nào cũng đừng bảo rằng tôi mách, mà bác gái oán tôi.

Anh ta vâng. Rồi trở ra về, trong bụng giận vợ lắm, nhưng mà cũng không nói gì cả. Đêm hôm ấy, nằm bên cạnh vợ, một hai toan hỏi; nhưng mà lại thôi. Vả cu cậu bấy lâu nay đi lính, bị cầm hãm đã lâu cho nên bây giờ không thể nhin, mà nằm yên được, phải lòi thôi.. mãi đến gần sáng, mới sực nhớ chuyện kia, ngồi nhòm dậy, hỏi vợ rằng :

– Ở nhà thường hay ăn với ai, ngủ với ai ?

Vợ lấy làm lạ, nói rằng :

– Mình đi vắng thì tôi ở nhà ăn một mình, ngủ một mình, chứ lại với ai ! Sao mình lại hỏi ta thế ?

– Vậy thì chứ ông Hàn nào mà yêu cả ngày, gọi cả ngày thế ?

Bấy giờ vợ mới hiểu; cười mà nói rằng :

– À ! Mình chưa biết ông Hàn, để tôi gọi đến cho mà xem. Rồi gọi : “ông Hàn ơi, xuống đây tôi bảo !”

Con mèo ở đâu nhảy lại, tưởng chủ gọi cho ăn. Anh kia, quần chưa kịp mặc dương vật để ra thốn thẹn. Mèo ta trông thấy, nghĩ là miếng thịt, đớp ngay một cái.

Anh kia đau quá, nắm cái đó mà kêu:

– Ồi Giời ơi ! Ông Hàn cắn đứt mất gì... tôi rồi, Giời ơi, là Giời ơi !

62. VOI GIẢ

Có hai vợ chồng trẻ, sinh được một thằng bé con trai. Đến khi nó lên bốn,

lên năm tuổi, ăn nói đã hơi sõi.

Một hôm tết tháng tám, nó đòi mua voi. Bố mới bảo rằng :

– Đừng mua voi, về phải kéo. Để tao làm voi tự khắc đi được, mà lại cưỡi được.

Thằng bé ứng.

Chồng mới bảo vợ nằm bò xuống, giả làm voi, cho thằng con cưỡi lên cổ làm quản tiền, còn mình thì quỳ ở sau làm quản hậu; rồi thúc voi đi vòng quanh giường.

Thằng bé con thích quá, rún rẩy. “Nhong nhong, ếp !” rầm cả nhà lên.

Được một nhát, quản hậu thúc voi thế nào tự nhiên thấy voi nằm bẹp dí xuống đấy, không đi được nữa. Quản

tiền lấy làm lạ, ngoảnh cổ lại nhìn, rồi đỏ mặt tía tai, chửi quản hậu rằng :

– Đ.. m.. bố mày ! Nhét tóc vào đít voi ông, để voi ông chết, ông bắt đền đây nào !

63. NIÊM CỬA

Một anh tính hay ghen, lại phải người vợ lẳng lơ. Hễ chồng đi vắng, thì ở nhà người vợ đi chơi ngang.

Anh ta nghi tình. Một hôm, có việc phải đi vắng cả ngày, mới đem nhốt vợ vào trong buồng, đóng cửa lại, lấy bùn trát vào khe cửa, gí mồm, đánh dấu xong rồi dặn vợ rằng :

– Hễ tao về mà thấy khác dấu thì khổ với tao !

Nói rồi thì đi.

Một chốc, có mẹ giầu đến rủ chị kia mảnh. Chị kia ở trong buồng nói rằng :

– Bà cứ đứng ở ngoài ấy, chớ có đẩy cửa vào mà sai dẫu, về nó đánh tôi chết.

– Dẫu nào ? Dẫu ở cửa này à ?

– Phải, bà thử chịu khó nhận kỹ xem nó đánh dẫu gì ?

– Không biết bằng cái gì mà lại có hai vạch hình như lưỡi trai, trên có nhiều vạch nhỏ lí tí rẽ sang hai bên.

– Thôi, tôi biết rồi ! Bà cứ đẩy cửa vào.

Một chốc, rồi hai người đem nhau đi.

Đến khi về, chị kia lại vào trong

buồng, bảo mụ nọ đóng cửa lại, mà gí cái ấy vào; xong rồi cứ việc đi về.

Chiều, anh chồng về nhà, vào xem dấu, thì thấy khác, lấy làm lạ, nói rằng :

– Quái chữa ! Sao ban nãy mình in mồm ngang, mà bây giờ lại hóa ra mồm dọc ?

64. CON CHÓ GIỮ TÚI BẠC

Một con chó cắn túi bạc chạy ở ngoài đường. Người ta lấy thịt cho nó ăn, nó cũng chẳng nhà, mang áo đẹp cho nó mặc, nó cũng không nhả, cứ cắn túi bạc chạy hoài. Họ mới chửi rằng :

– Đ.. mẹ mầy ! Ăn chẳng ăn, mặc cũng chẳng mặc, cứ khư khư giữ túi bạc để làm gì ?

65. CON MÈO ĐEO CHUỖI HẠT

Có người nghịch, lấy chuỗi tràng hạt đeo vào cổ con mèo. Đàn chuột trông thấy, rủ nhau rúc rít mà mừng rằng :

– Quan Lớn Mèo bây giờ Ngài đã tu rồi, hẳn thôi không ăn thịt chúng ta nữa !

Mới dắt díu nhau ra giữa sân nhảy nhót nhặng cả lên.

Mèo ta nom thấy, nhảy tót ra một cái, vỗ ngay mấy chú, nhai ngấu. Lũ chuột thất kinh, vùng té chạy tán lạn; con nọ bảo con kia rằng :

– Thấy nó đeo tràng hạt, tưởng nó tu thực. Ai ngờ nó tu lão !

Một chú chuột già mới nói rằng :

– Tao đã bảo chúng mày không nghe.
Ấy đời bây giờ chúng nó tu rặt thế hết cả
đấy !

66. THẦY ĐỒ ĐÂM KHÙNG

Ông đồ già, móm mém, vào bếp thổi
lửa ăn thuốc. Thổi phù phù mãi không
được, tức cả mình.

Một anh học trò trông thấy thế, chạy
lại, xin thổi đỡ thầy; thầy không khiến,
cứ phồng mắt trợn mắt thổi mãi. Thổi
mãi, đến nổi khô cả mép, cũng chẳng
được lửa.

Học trò thấy thầy vất vả quá, mới nói
rằng :

– Thưa thầy, thầy hãy liếm môi đi đã!

Thầy đương bực mình, đâm khùng, văng ngay ra rằng :

– Liếm gì ? Liếm l.. mẹ mày ấy à ?..

67. KIẾT KHÔNG XU CŨNG BẰNG GIÀU MUỖI VẠN

Một anh phú gia, khoe mình giàu có mười vạn. Một anh kiết xác kiết xơ, nó cũng nói rằng nó có mười vạn. Anh giàu lấy làm ngạc nhiên, hỏi rằng :

– Bác nói lạ! Thế thì mười vạn của bác ở đâu ?

Anh kiết nói rằng :

– Bác có mười vạn, song bác chẳng dám tiêu mất một xu. Tôi muốn tiêu một xu chẳng có ; thế thì bác có khác chó gì tôi !...

68. ÔNG DI LẶC KHEN ÔNG HỘ PHÁP

Một hôm, ông Di Lặc trông thấy ông Hộ Pháp đội mũ mặc áo lịch sự đẹp đẽ lắm, mới khen rằng :

– Tôi đây mang tiếng bụng phê; nhưng mà bất quá ngày rằm mồng một nó chỉ cho một phẩm oản quả chuối thôi, chứ có gì đâu ? Sao bằng anh ăn mặc quần áo trông sang trọng gớm !

Ông Hộ Pháp mới than thân rằng :

– Khốn nạn ! Tôi cũng chẳng dám nói giấu gì ông; ông cứ trông thấy bộ bề ngoài tôi choáng thế này, thì ông bảo là sang trọng; chứ thực mà đem cạo những cái vàng son này đi, thì tro đất thó ngay ra đấy chứ gì !

69. TÔI ANH THẦY ĐỊA LÝ

Một thầy địa lý, một thầy phù thủy với một thầy bói, ế hàng, rủ nhau đi phương khác kiếm ăn.

Đi từ sáng đến gần tối, chưa biết vào đâu, mà bụng thì cùng đói cả. Thầy địa lý sức nhớ gần đấy có nhà quen, mới bảo hai thầy kia rằng :

– Ngày xưa tôi có để giúp một ngôi đất cho cái nhà ở trong làng này. Nhà nó bây giờ cũng khá giả. Anh em mình cố gắng đến đấy, thế nào cũng được một bữa no say. Nhưng tôi dặn trước hai ông : hễ đến đấy mà người ta có mời ăn, thì ta phải làm cao mới được; chớ làm bộ đói mà họ khinh.

Ba thầy cố gượng đi ; một lát đến nơi.

Chủ nhà mừng rỡ, ra đón vào, sai đầy tớ làm cơm thết đãi. Ba thầy nhất định từ chối; chủ nhà không nghe, cố ý nài mời.

Ba thầy cứ một mực rằng :

– Xin thôi, chúng tôi đã cơm rượu ở ngoài hàng cả rồi. Chỉ đến phiền ông ngủ nhờ một tối; sáng mai anh em xin đi sớm.

Chủ nhà nghĩ thật, thôi không mời nữa, bảo người nhà dọn giường trải chiếu để các thầy đi nghỉ.

Ba thầy chán quá, đành phải bóp bụng đi nằm. Nhưng mà hai thầy kia cứ cần nhằn trách rằng đầu đuôi chỉ tại anh thầy địa lý cả :

– Việc gì mà lại xui nhau làm khách, để đến nỗi bây giờ đói quá không sao ngủ được ?

Thầy địa lý thấy nói lời thôi, sợ nhà người ta biết, mới bảo rằng :

– Thôi, các ông cứ nằm im ! Để chốc nữa nhà nó ngủ yên, tôi xuống bếp lục xem, may ra có cái gì ăn, thì tôi sẽ gọi.

Vốn bác thầy bói tính háu đói mà lại tham ăn, nghe thấy nói thế, bụng bảo dạ rằng : “Nếu hẩn đi, có gì, hẩn lắm một mình thì làm sao ?” Mới vội vàng lảng lảng lén xuống đất, rón rén mò đường vào bếp.

Chẳng may chập choạng, giẫm phải cái cuốc dựng ở xó tường, cán cuốc nó bổ vào trán, đau quá. Hốt hoảng, nghĩ người ta đánh, kêu chu lên rằng :

– Ủi giờ ơi ! Tôi lạy ông, ông tha cho tôi. Sự này bởi anh thầy địa lý ! ...

70. ANH HỌC TRÒ ĐỒ ÔNG SƯ

Có anh học trò đồ ông sư rằng :

– Đồ biết trong bụng tôi chứa những gì ?

Sư nói :

– Văn chương chứ gì !

– Không phải.

– Lục phủ ngũ tạng chứ gì !

– Cũng không phải.

– Thế thì cái gì ?

– Ông sư ở trong ấy !

– Chỉ nói láo !

– Không phải thì sao đầu nó lòi ra đây !..

71. KÉO CÂY GIẢ NỢ

Một anh lúc sống công nợ nhiều quá. Lúc chết xuống Âm phủ, vua Diêm vương tra sổ, thấy nợ nhiều, bắt hóa làm kiếp trâu để kéo cày trả nợ.

Anh ta kêu rằng :

– Muôn tâu Bệ hạ làm trâu không được. Trừ phi làm bố các chủ nợ thì không xong.

Vua Diêm vương phán hỏi :

– Nghĩa làm sao ?

Thưa rằng :

– Kiếp trâu giả cũng có ngân, làm bố chúng nó thì phải lo lắng cho chúng nó suốt một đời người; khi chết đi, dầu

còn có nghìn có vạn, cũng là để lại cho chúng nó cả. Thế thì mới xong nợ chúng nó được ! ... Lại còn như khi chúng nó hầu bóp cổ người ta quá, thì người ta cứ gọi bố chúng nó ra mà người ta chửi ! ...

